22981 - Orucu bozan şeylerdeki ölçü

Soru

Hububat öğüten bir kimsenin oruçlu iken uçuşan hububat zerrecikleri boğazına kaçarsa orucu bozulur mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

"Onun orucuna zarar gelmez. Orucu sahihtir. Çünkü bu tür şeylerin uçuşması onun elinde değildir. Karnına bunun ulaşmasında bir kastı yoktur.

Bu münasebetle yemek, içmek ve cinsel ilişki gibi oruç bozan şeylerin ancak şu üç şartla orucu bozduklarını açıklamak isterim:

Birincisi:

Bunun orucu bozduğunu biliyor olması gerekir. Şayet bilmiyorsa orucu bozulmaz.

Bunun delili Allah Teâlâ’nın şu âyetidir:

[وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُم بِهِ وَلَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ... [سورة الأحزاب من الآية : ٥ ...

"Yanılarak yaptığınız hatalardan dolayı size bir günah yoktur. Fakat kalplerinizin kasıtlı olarak yaptıkları böyle değildir (Allah, onlardan sizi sorumlu tutar)." (Ahzâb Sûresi:5)

Bir diğer delili ise şu âyettir:

[رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا... [سورة البقرة من الآية: ٢٨٦ ...

"Ey Rabbimiz! Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma!" (Bakara Sûresi: 286)

Bu duâ üzerine Allah Teâlâ (kudsî hadiste) şöyle buyurmuştur:

"Nitekim öyle yaptım (sorumlu tutmadım)."

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

رُفِعَ عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأُ وَالنِّسْيَانُ وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ.

"Benim ümmetimden hata, unutma ve zorlandıklarışeyin sorumluluğu kaldırılmıştır."

Cahil hata edendir. Bilseydi onu yapmazdı. Orucu bozan şeylerden birisini bilmeden yaparsa, ona bir şey gerekmez. Orucu tamdır. İster hükmünü, isterse vaktini bilmemiş olsun, orucu sahihtir.

Hükmü bilmemesine örnek: Orucu bozmadığını zannederek orucu bozan bir bir şey yemesi veya içmesi.

Örneğin hacâmâtın orucu bozmadığını zannederek hacâmât yaptırırsa biz kendisine: Senin orucun sahihtir, sana bir şey lazım gelmez, deriz.

Kişinin kendi iradesi dışında meydana gelen diğer şeyler de böyledir.Bunda bir sakınca yoktur. Zikrettiğimiz sebepten dolayı bununla oruç bozulmaz.

Sözün özü: Orucu bozan şeylerin hepsi ancak şu üç şartın olmasıyla oruç bozulur:

Birincisi: Orucu bozduğunu bilmesi.

İkincisi: Hatırlaması

Üçüncüsü: Kendi iradesiyle yapması.

Allah en iyi bilendir."